

Vraag 1 van 5

Ontbreken er relevante vragen die in het onderzoek zouden moeten worden geadresseerd?

Het rapport spreekt over de opvang van een eventuele verminderde productie van het Groningenveld. Impliciet lijkt het rapport daarbij aan te geven dat in deze opvang vooral door de import van Russische gas en LNG zal moeten worden voorzien. In de samenvatting (pagina 3) wordt bijvoorbeeld gesteld dat eventuele stimulering van kleine velden productie de terugloop van de productie van het Groningenveld niet geheel zal kunnen opvangen. En op pagina 19 wordt gesteld dat "extra H-cal gas als vervanging voor de wegvallende productie uit het Groningenveld hoofdzakelijk wordt verwacht uit Rusland en in de vorm van LNG". Eventuele opvang door verminderde vraag door besparing en transitie wordt niet meegenomen gezien de tijdshorizon van dit onderzoek, nl vijf jaar, zo legt hoofdstuk 9 uit.

De leden van NOGEPA vragen in de besluitvorming aandacht voor een juiste en zorgvuldige afweging van wijze waarop Nederland in haar gasbehoefte voorziet, ook als er gekozen wordt voor een verminderde productie uit het Groningenveld. We begrijpen dat deze afweging in essentie niet het onderwerp van het rapport is. Toch vragen we via deze consultatie er voor te waken dat de impliciete 'keuze' uit het rapport voor import tot beleid worden verheven. Wij zouden juist eerst verder willen kijken naar de potentie van de kleine velden. En in dat opzicht is er nog veel winst te behalen.

Deze afweging zou in onze ogen gemaakt moeten worden aan de hand van de zogenoemde "*ladder van zeven*" af. Deze ladder verbeeldt de volgorde waarin je, op grond van een integrale afweging van klimaat- en economische aspecten de verschillende brandstoffen zou moeten willen inzetten. Nederlands aardgas treft men in het midden van deze ladder (trede 4) en kan daar worden ingezet waar het bijdraagt aan een verdere verduurzaming (beter dan treden 5-7), zonder in de weg te staan van treden 1-3. Treden 1-3 hebben de toekomst, maar leveren vooralsnog onvoldoende energie op (vgl 16 % duurzaam vs 84 % fossiel).

“ladder van 7”

1. Energie besparing en efficiëntieverbeteringen. Voorbeelden: isoleren van huizen, benutten van restwarmte, zuinige auto's, etc.
2. Hernieuwbaar: zon, wind, geothermie, en andere koolstofvrije energie.
3. Groen gas: biogas of bijvoorbeeld gas gemaakt van overtollige windenergie. Koolstof arme energie.
4. Nederlands aardgas.
5. Geïmporteerd aardgas (inclusief LNG). Dit heeft een hogere CO₂ uitstoot dan NL aardgas met name vanwege het benodigde transport. Verder kost dit gas geld in plaats van dat het NL geld oplevert en maakt ons bovendien afhankelijker van het buitenland.
6. Olie.
7. Kolen, deze hebben twee keer de CO₂ uitstoot van aardgas

Nederland heeft nog een ruime gasvoorraad, waarvan een substantieel deel zich bevindt in de kleine velden. Het winbare Noordzeegas (+/- 283 miljard kubieke meter volgens cijfers TNO en EZ uit augustus 2015) stelt ons bijvoorbeeld in staat om in ieder geval gedurende de transitieperiode als Nederland zelfvoorzienend te blijven. Hoewel in potentie een fors deel van de eventuele terugloop van de productie van Groningengas kan worden opgevangen door gas uit de kleine velden is de ontwikkeling van deze kleine velden geen vanzelfsprekendheid. Het afgelopen decennium is gaswinning van nieuwe kleine velden minder rendabel geworden: de volumes per veld zijn kleiner en moeilijker winbaar. Ondanks diverse innovaties stijgen daardoor de kosten per gewonnen kubieke meter gas op zee. En door de lage gasprijs staan tegelijkertijd de opbrengsten onder druk.

Zonder de ontwikkeling van nieuwe velden zal een groot deel van de installaties de komende jaren worden verwijderd. Deze bestaande productieplatforms en leidingen zijn echter wel nodig om het gas uit de nieuwe kleine velden bijvoorbeeld aan land te kunnen brengen. Wanneer we de bestaande infrastructuur niet behouden neemt de kans dat we de bestaande gasvoorraden kunnen winnen af. En dan zal de afhankelijkheid van het buitenland om in onze energievraag te kunnen voorzien sterk stijgen. Daarover gaat onze sector graag met de verschillende belanghebbenden waaronder de overheid in gesprek.